

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Beeld Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel en onderzoeksvragen	3
1.3	Operationalisering	4
1.4	Beoordelingskader	6
2	Bevindingen en beoordeling	7
2.1	Vorbereiding	7
2.2	Werving	8
2.3	Ontwikkeling	8
2.4	Reflectie	9
2.5	Bijstellen	10
2.6	Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen	10
I	Bijlagen	11
II	Beoordelingskader	11
III	Wederhoortabel	16
III	Afkortingen	23

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) voor de vierde keer een periodiek beeld uit over de stand van zaken van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in het land, voorheen genoemd de 'Staat van de Rampenbestrijding'.

Op basis van de bevindingen van de Staat van de Rampenbestrijding 2016 besloot de Inspectie om voor het periodieke beeld 2019 verdiepend onderzoek te doen naar de onderwerpen Operationele prestaties, Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen, Samenwerking en Kwaliteitszorg. Deze vier onderwerpen vormen de thema's van vier deelonderzoeken en leveren input voor het Periodiek beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2019. Het deelonderzoek Operationele prestaties vindt plaats in elke veiligheidsregio. De overige onderwerpen zijn onderzocht in acht of negen verschillende veiligheidsregio's. Het onderzoek 'Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen' is uitgevoerd in negen veiligheidsregio's waaronder de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

De veiligheidsregio's worden aangesproken op het goed functioneren van de crisisorganisatie en daarin zijn vakbekwame crisisfunctionarissen van groot belang. Het is daarom belangrijk voor de veiligheidsregio dat zij inzicht heeft in de vakbekwaamheid van de verschillende crisisfunctionarissen, ook als de primaire verantwoordelijkheid voor die vakbekwaamheid in sommige gevallen niet is belegd bij de veiligheidsregio (bijvoorbeeld bij politiefunctionarissen).

Met dit deelonderzoek brengt de Inspectie in beeld op welke wijze en in welke mate de veiligheidsregio's borgen dat zij over vakbekwame crisisfunctionarissen kunnen beschikken. Daartoe richt het onderzoek zich op het inzicht dat de veiligheidsregio in deze vakbekwaamheid heeft en de inspanningen die de regio daartoe verricht.

Voor dit deelonderzoek is de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

In welke mate borgt de veiligheidsregio de vakbekwaamheid van haar crisisfunctionarissen?

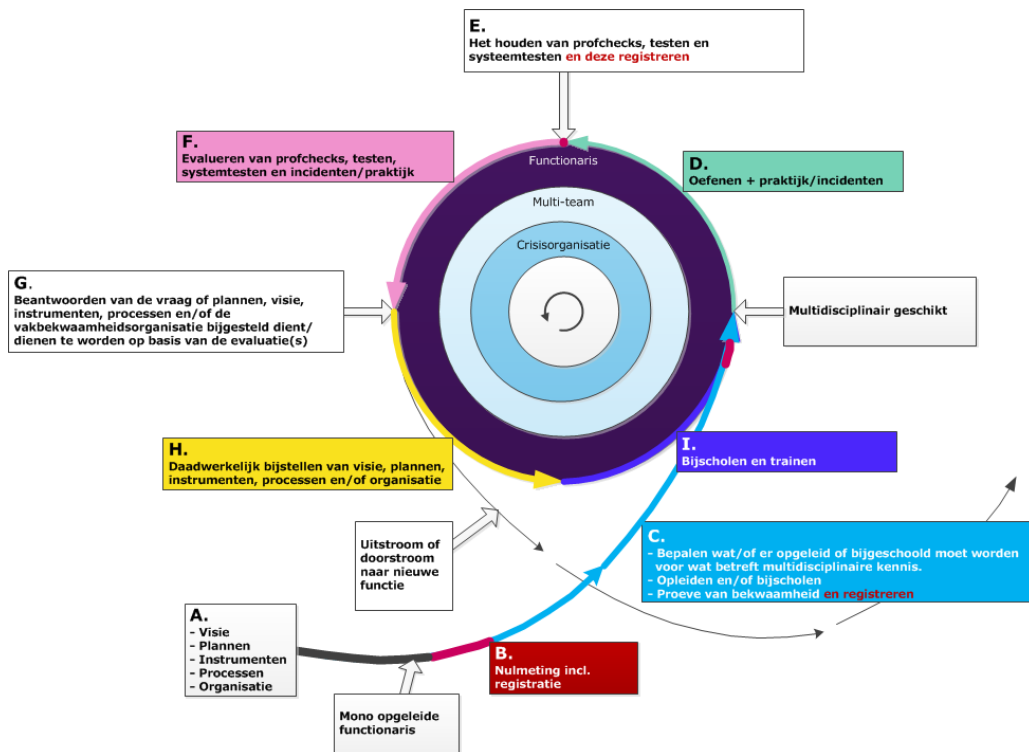
Deze centrale onderzoeksvraag valt uiteen in vijf deelvragen:

1. Welke voorbereidingen treft de veiligheidsregio ten aanzien van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?
2. Op welke wijze verkrijgt de veiligheidsregio vakbekwame crisisfunctionarissen?
3. Op welke wijze houdt de veiligheidsregio de kennis en vaardigheden van haar crisisfunctionarissen op peil?
4. Op welke wijze benut de veiligheidsregio evaluaties van oefeningen en praktijkinzetten om inzicht te krijgen in de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen? Reflecteert de veiligheidsregio op haar eigen plannen, beleid en organisatie ten behoeve van het borgen van vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?
5. Op welke wijze brengt de veiligheidsregio verbeteringen aan in de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen of in de organisatie daarvan?

1.3 Operationalisering

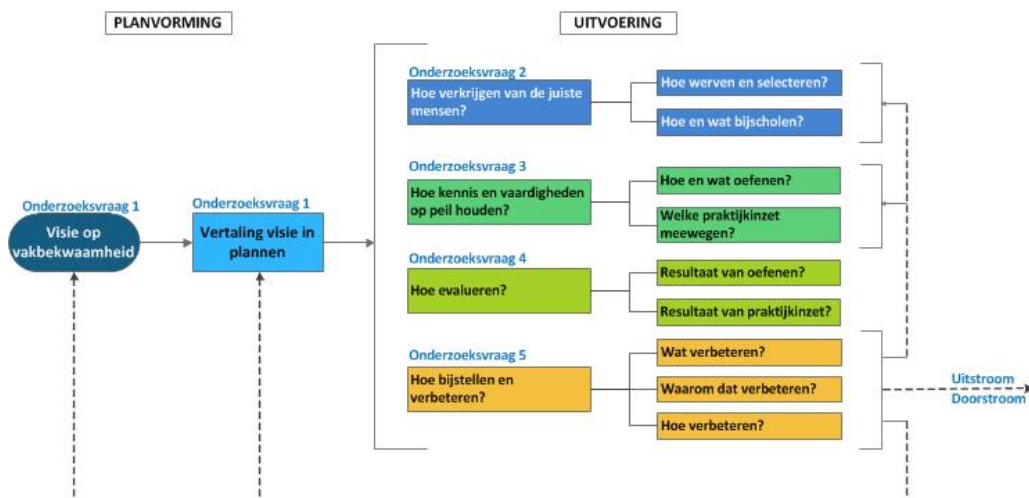
Om de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen daadwerkelijk te borgen dienen de veiligheidsregio's de gehele Plan-Do-Check-Act-cyclus (PDCA-cyclus) op dit onderwerp te doorlopen en samenhang aan te brengen. Daarbij dienen zij niet alleen de inhoud (waaronder opleidingen, trainingen, oefeningen, evalueren, testen en bijstellen) te borgen, maar tevens het proces van het organiseren daarvan (waaronder visie, opleidings- en oefenplannen, mensen en middelen). Deze PDCA-cyclus is in de onderwijskundige literatuur vertaald in de 'lifelong learning loop'. De Inspectie beschouwt het doorlopen van alle stappen van de 'lifelong learning loop' en het aanbrengen van samenhang daarin als het borgen van vakbekwaamheid.

Toegespitst op de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen ziet de 'loop' er als volgt uit:

Afbeelding 1. Lifelong learning loop

De Inspectie heeft voor de uitvoering van het onderzoek de 'loop' vertaald in een conceptueel model waarin de vijf onderzoeksvragen zijn opgenomen.

Afbeelding 2. Conceptueel model onderzoek borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen

In het deelonderzoek 'Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen' zijn negen veiligheidsregio's onderzocht. In elk van deze negen regio's zijn aan de hand van de 'lifelong learning loop' functionarissen bevraagd op de borging van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen binnen die veiligheidsregio. Daarbij is tevens verzocht om de onderliggende documenten.

De informatie uit de interviews en de documenten vormen de basis voor de antwoorden op de vragen uit het conceptueel model. Deze bevindingen en een beoordeling daarvan zijn opgenomen in dit beeld.

De bevindingen zijn voor wederhoor voorgelegd aan de betreffende veiligheidsregio. De door de regio gemaakte opmerkingen en de reactie van de Inspectie hierop zijn opgenomen in een wederhoortabel die als bijlage aan dit beeld is toegevoegd. Waar opmerkingen reden gaven tot aanpassingen in de tekst, zijn deze integraal in de tekst verwerkt.

1.4 Beoordelingskader

De Inspectie toetst de antwoorden op de onderzoeksvragen aan een hiertoe opgesteld beoordelingskader. Dit is gebaseerd op het Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's versie 4.0 (hierna: Toetsingskader 4.0) en de elementen van de Plan-Do-Check-Act-cyclus. In lijn met het toetsingskader is ook het beoordelingskader meer kwalitatief ingericht. Het beoordelingskader is als bijlage bij dit document gevoegd en leidt per onderzoeksvraag tot een van de kwalificaties *'Voorbeeld voor anderen'*, *'Op orde'*, *'Voor verbetering vatbaar'* of *'Risicovol'*.

Tijdens het onderzoek bleek dat veel veiligheidsregio's een onderscheid maakten in zogenaamde 'multi-crisisfunctionarissen' en 'mono-crisisfunctionarissen'. Onder multi-crisisfunctionarissen verstaan de meeste regio's de leiders van de crisisteams (Leider Commandoteam Plaats Incident, Operationeel Leider en soms de burgemeester) aangevuld met de informatiemanagers in het Commandoteam Plaats Incident (CoPI), Regionaal Operationeel Team (ROT) en Beleidsteam (BT). Met de mono-crisisfunctionarissen worden de overige crisisfuncties bedoeld die veelal door de mono-kolommen (Brandweer, Politie, GHOR en Gemeenten) worden geleverd om een rol te vervullen in een van de crisisteams (voorbeelden hiervan zijn de Officier van Dienst-Politie, de Algemeen Commandant Bevolkingszorg en dergelijke).

Als de veiligheidsregio dit onderscheid maakt, vermeldt de Inspectie dit bij onderzoeksvraag 2. Dit onderscheid kan leiden tot verschillende inzichten binnen de veiligheidsregio over de start-vakbekwaamheid van de multi- en mono-crisisfunctionarissen en daarmee tot twee verschillende kwalificaties van de Inspectie op vraag 2.

2

Bevindingen en beoordeling

Het deelonderzoek 'Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen' omvat een centrale onderzoeksvraag die uiteen valt in vijf deelvragen. De Inspectie geeft op iedere deelvraag een oordeel waarna een toelichting volgt. De centrale onderzoeksvraag wordt als laatste beantwoord met een samenvattend eindoordeel.

2.1 Voorbereiding

Welke voorbereidingen treft de veiligheidsregio ten aanzien van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?

Oordeel

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat hierop de kwalificatie '**Op orde**' van toepassing is.

Toelichting

De Inspectie constateert dat de VRMWB beschikt over een visie op vakbekwaamheid. Deze visie en het daarop gebaseerde beleid zijn opgenomen in het 'Beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen, Oefenen 2015-2019'. De regio werkt het meerjarig beleidsplan jaarlijks uit in een jaarplan MOTO.

De VRMWB maakt een onderscheid in een 'primaire' en een 'secundaire' groep crisisfunctionarissen. Tot de primaire groep behoren de functionarissen die bij een GRIP-opschaling een rol vervullen in leiding en coördinatie, crisiscommunicatie en informatiemanagement. De overige functionarissen die een rol vervullen bij een GRIP-opschaling behoren tot de secundaire groep.

In het Beleidsplan 2015-2019 heeft de VRMWB de afspraken beschreven over de verdeling van verantwoordelijkheden ten aanzien van vakbekwaamheid. In het Beleidsplan 2019-2023 worden deze opnieuw vastgesteld. De VRWMB vraagt aan de kolommen per crisisfunctionaris een minimale startkwalificatie. Bij oefeningen dienen deelnemers aan de minimale basisvereisten daarvoor te voldoen.

De Inspectie constateert tevens dat de regio beschikt over een systematiek voor de registratie van de vakbekwaamheid (hiervoor maakt men gebruik van het

softwareprogramma AG5). Hierin registreert de VRMWB de vakbekwaamheid van de primaire groep en die van de kolom Bevolkingszorg.

2.2 Werving

Op welke wijze verkrijgt de veiligheidsregio vakbekwame crisisfunctionarissen?

Oordeel

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op de werving en selectie van zowel de primaire groep als de secundaire groep de kwalificatie '**Voor verbetering vatbaar**' van toepassing is.

Toelichting

De Inspectie constateert dat de werving en selectie voor de primaire groep vooral door de VRMWB gebeurt. Werving en selectie voor de secundaire groep vindt plaats door de betreffende mono-kolommen. De VRMWB beschikt niet over vastgestelde kwalificatieprofielen voor de verschillende crisisfuncties. Wel verwacht men dat een nieuwe crisisfunctionaris beschikt over het bij de functie passende diploma.

De VRMWB legt de verantwoordelijkheid voor de vakbekwaamheid van de primaire groep primair neer bij deze crisisfunctionarissen zelf. Dit betreft een gedeelde verantwoordelijkheid. De regio doet een beroep op eigenaarschap/persoonlijk leiderschap van de crisisfunctionarissen zelf en aan de andere kant is deze verantwoordelijkheid in het nieuwe crisisplan en beleidsplan ook belegd bij de teamhoofden van de functionarissen uit de primaire doelgroep.

2.3 Ontwikkeling

Op welke wijze houdt de veiligheidsregio de kennis en vaardigheden van haar crisisfunctionarissen op peil?

Oordeel

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het geconstateerde de kwalificatie '**Voor verbetering vatbaar**' van toepassing is.

Toelichting

De Inspectie constateert dat de VRMWB het aanbod van oefeningen en de oefendoelen afstemt op het regionaal risicoprofiel en de actualiteit. Bij het opstellen van het jaarplan MOTO wordt de oefenbehoefte van de crisisfunctionarissen bij hen opgevraagd. Deze oefenbehoefte en die van de netwerkpartners worden, samen de verplichtingen en vastgestelde thema's uit het risicoprofiel, vertaald naar activiteiten in een jaarplan. Met de crisisfunctionarissen van de primaire doelgroep Leiding en Coördinatie houdt de VRMWB specifieke gesprekken over de oefenbehoefte en de persoonlijke ontwikkelpunten. Samen met de twee andere Brabantse veiligheidsregio's (Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost) heeft de VRMWB een bestuurlijke menukaart ontwikkeld die wordt aangeboden aan bestuurders en crisisfunctionarissen om naar behoefte te kunnen trainen en oefenen. Voorafgaand aan een oefening of training ontvangen de deelnemers een uitnodiging met de betreffende oefendoelen.

De VRMWB organiseert bij oefeningen of trainingen een observator op teamniveau. De kolommen zijn verantwoordelijk voor het (naar eigen keuze) leveren van observatoren op individueel niveau. De observator van het team stelt een verslag op, gericht op de oefendoelen, en deelt dit met de deelnemers. De feedback van de individuele observatoren wordt 1-op-1 gedeeld met de betreffende functionarissen. Van alle verslagen maakt de VRMWB een rode-draden-analyse die input levert voor vervolgvactiteiten.

De VRMWB organiseert zelf geen observaties op individueel niveau. Het is onduidelijk welke invloed dit heeft op de invulling van de afgesproken verantwoordelijkheid van de crisisfunctionaris voor de eigen vakbekwaamheid.

De VRMWB registreert bij oefeningen slechts of crisisfunctionarissen aanwezig zijn geweest.

2.4 Reflectie

Op welke wijze benut de veiligheidsregio evaluaties van oefeningen en praktijkinzetten om inzicht te krijgen in de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen? Reflecteert de veiligheidsregio haar eigen plannen, beleid en organisatie ten behoeve van het borgen van vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?

Oordeel

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het geconstateerde de kwalificatie '**Voor verbetering vatbaar**' van toepassing is.

Toelichting

De Inspectie constateert dat de VRMWB de evaluaties van oefeningen deelt met de deelnemers. Indien een functionaris individueel is geobserveerd, wordt dit rechtstreeks naar de betreffende functionaris teruggekoppeld. Crisisfunctionarissen uit de primaire doelgroep (Leiding en coördinatie) komen elke 4 tot 6 weken bijeen waarbij op incidenten en oefeningen wordt teruggeblikt en leerpunten worden gedeeld.

Incidenten worden vanaf GRIP-2 niveau altijd geëvalueerd. Leerpunten uit de evaluaties worden verwerkt in de oefeningen en leerdoelen daarvan. Leerpunten uit incidenten elders in het land worden gedeeld in themasessies die door de VRMWB worden georganiseerd. De VRMWB geeft aan dat de borging van de leerpunten voor verbetering vatbaar is.

De VRMWB geeft aan het als een uitdaging (en aandachtspunt) te zien om de leerpunten van de individuele deelnemer c.q. crisisfunctionaris breder te delen binnen de verschillende organisaties. Het gezamenlijk leren van incidenten staat middels de zogenaamde themasessies standaard op de MOTO-jaarplanning.

De VRMWB evalueert de oefenactiviteiten op het behalen van de oefendoelen en de organisatie van de betreffende activiteit.

De VRMWB registreert de oefen- en trainingsactiviteiten van crisisfunctionarissen slechts op de aanwezigheid, niet op de kwaliteit daarvan. Daardoor ontbreekt de

basis voor een gesprek over de vakbekwaamheid met de betreffende crisisfunctionaris en heeft de VRMWB geen inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen, ook niet bij die uit de primaire groep.

2.5 Bijstellen

Op welke wijze brengt de veiligheidsregio verbeteringen aan in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen of in de organisatie daarvan?

Oordeel

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het geconstateerde de kwalificatie '**Risicovol**' van toepassing is.

Toelichting

De Inspectie heeft niet kunnen constateren of er verbeterpunten op individueel-, team-, en organisatieniveau worden opgesteld. Daardoor kan de Inspectie ook niet constateren of verbeterpunten leiden tot concrete acties en of hiervan de voortgang en resultaten worden gemonitord.

2.6 Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen

Conclusie

De Inspectie stelt vast dat de veiligheidsregio vooral is gericht op de uitvoering van opleidingen en/of trainingen en niet op het doorlopen van de 'lifelong learning loop'. Daardoor heeft de regio geen inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en borgt zij de vakbekwaamheid van deze functionarissen niet.

Bijlage

Beoordelingskader

1. Welke voorbereidingen treft de veiligheidsregio ten aanzien van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?

Hierbij kijkt de Inspectie naar de visie van de veiligheidsregio op vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen, of deze visie vertaald is in beleid en uitgewerkt in (jaar)activiteitenplannen. Daarbij inventariseert de Inspectie of de veiligheidsregio een organisatieonderdeel verantwoordelijk heeft gemaakt voor het proces 'borgen vakbekwaamheid' en op welke wijze hierin wordt samengewerkt met de kolomparters (zoals Politie, GHOR en gemeenten). Tevens kijkt de Inspectie naar de afspraken die de veiligheidsregio heeft gemaakt met de genoemde kolomparters over de verdeling van verantwoordelijkheden over de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen. Daarbij gaat het onder andere om het beschikbaar stellen van functionarissen voor de crisisorganisatie en het borgen van de vakbekwaamheid van deze functionarissen. Ten slotte beschouwt de Inspectie of, en zo ja op welke wijze de veiligheidsregio organiseert dat zij inzicht krijgt in de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen.

Tabel a. Beoordelingskader onderzoeksvraag 1

Waarderingsaspect	
• Beleid en planvorming in samenhang, ook met andere processen; • Overduidelijk aantoonbaar, transparant en actueel.	Voorbeeld voor anderen
• Over doorgedacht; • Beleid en planvorming vertonen samenhang; • Aantoonbaar en actueel.	Op orde
• Over nagedacht; • Beleid en/of planvorming aanwezig; • Geen of weinig samenhang; • Enigszins aantoonbaar of niet actueel.	Voor verbetering vatbaar
• Niet over nagedacht of dit bewust nagelaten; • Niet planmatig, geen beleid; • Geen samenhang; • Niet of nauwelijks aantoonbaar.	Risicovol

2. Op welke wijze verkrijgt de veiligheidsregio vakbekwame crisisfunctionarissen?

De Inspectie kijkt hierbij naar de wijze waarop de werving en selectie van crisisfunctionarissen plaatsvindt. Zijn hierbij specifieke doelgroepen benoemd? Worden functionarissen door de kolommen voorgedragen of stelt de veiligheidsregio vacatures open? Aan welke eisen dienen kandidaat-functionarissen te voldoen en waarop zijn deze gebaseerd? De Inspectie onderzoekt tevens of de veiligheidsregio met de crisisfunctionarissen afspraken heeft gemaakt over de verdeling van verantwoordelijkheden voor de vakbekwaamheid van deze functionarissen.

Tabel b. *Beoordelingskader onderzoeksvraag 2*

Waarderingsaspect	
• Beleid en planvorming in samenhang, ook met andere processen; • Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Overduidelijk aantoonbaar, transparant en actueel.	Voorbeeld voor anderen
• Beleid en planvorming vertonen samenhang; • Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Aantoonbaar en actueel.	Op orde
• Over nagedacht; • Beleid en/of planvorming aanwezig; • Geen of weinig samenhang; • Geen sturing en check op uitvoering; • Enig aantoonbaar bewijs, niet actueel.	Voor verbetering vatbaar
• Niet over nagedacht of dit bewust nagelaten; • Niet planmatig, geen beleid • Geen samenhang • Niet of nauwelijks aantoonbaar bewijs.	Risicovol

3. Op welke wijze houdt de veiligheidsregio de kennis en vaardigheden van haar crisisfunctionarissen op peil?

De Inspectie onderzoekt of het aanbod van de oefeningen en de oefendoelen zijn afgestemd op het regionaal risicoprofiel, de actualiteit en de behoefte van de crisisfunctionarissen. De Inspectie kijkt of dit overeenstemt met de afgesproken verdeling van verantwoordelijkheden over de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen. De Inspectie onderzoekt tevens of de veiligheidsregio waarnemingen organiseert op zowel individueel als teamniveau, of deze worden vastgelegd en zo ja, op welke wijze.

Tabel c. Beoordelingskader onderzoeksvraag 3

Waarderingsaspect	
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Overduidelijk aantoonbaar, transparant en actueel.	Voorbeeld voor anderen
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Aantoonbaar en actueel.	Op orde
• Over nagedacht; • Geen of weinig samenhang; • Geen sturing en check op uitvoering; • Enig aantoonbaar bewijs, niet actueel.	Voor verbetering vatbaar
• Niet over nagedacht of dit bewust nagelaten; • Geen samenhang; • Niet of nauwelijks aantoonbaar bewijs.	Risicovol

4. Op welke wijze benut de veiligheidsregio evaluaties van oefeningen en praktijkinzetten om inzicht te krijgen in de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen? Reflecteert de veiligheidsregio op haar eigen plannen, beleid en organisatie ten behoeve van het borgen van vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen?

De Inspectie kijkt hierbij naar de wijze waarop de veiligheidsregio de waarnemingen uit oefeningen of evaluaties van praktijkincidenten verzamelt, interpreteert en presenteert, zodat deze leiden tot inzicht in de vakbekwaamheid van individuele crisisfunctionarissen. De Inspectie kijkt tevens naar de wijze waarop de veiligheidsregio tezamen met de crisisfunctionarissen bepaalt of zij de afspraken over de verantwoordelijkheid voor vakbekwaamheid zijn nagekomen, of hun vakbekwaamheid verbetering behoeft en zo ja, op welke punten. De Inspectie kijkt hierbij ook naar de wijze waarop dit wordt vastgelegd in de gekozen 'registratiesystematiek'. De Inspectie kijkt of de veiligheidsregio periodiek evalueert of de borging van de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen nog steeds voldoet.

Tabel d. Beoordelingskader onderzoeksvraag 4

Waarderingsaspect	
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Verbeteracties worden geïnventariseerd en uitgevoerd; • Implementatie van verbeteracties leidt tot een lerende organisatie en het effect is inzichtelijk; • Overduidelijk aantoonbaar, transparant en actueel.	Voorbeeld voor anderen
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Verbeteracties worden geïnventariseerd en uitgevoerd; • Aantoonbaar en actueel.	Op orde
• Over nagedacht; • Geen of weinig samenhang;	Voor verbetering

• Geen sturing en check op uitvoering; • Enig aantoonbaar bewijs, niet actueel.	vatbaar
• Niet over nagedacht of dit bewust nagelaten; • Niet planmatig, geen beleid; • Geen samenhang; • Niet of nauwelijks aantoonbaar bewijs.	Risicovol

5. Op welke wijze brengt de veiligheidsregio verbeteringen aan in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen of in de organisatie daarvan?

Hierbij kijkt de Inspectie naar de wijze waarop de noodzakelijk geachte verbeteringen worden vertaald naar concrete acties en of de voortgang en de resultaten daarvan worden gemonitord. Hierbij inventariseert de Inspectie tevens of en aan wie hierover verantwoording wordt afgelegd.

Tabel e. Beoordelingskader onderzoeksvraag 5

Waarderingsaspect	
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Verbeteracties worden geïnventariseerd en uitgevoerd; • Implementatie van verbeteracties leidt tot een lerende organisatie en het effect is inzichtelijk; • Overduidelijk aantoonbaar, transparant en actueel.	Voorbeeld voor anderen
• Sturing en check op uitvoering vinden plaats; • Verbeteracties worden geïnventariseerd en uitgevoerd; • Aantoonbaar en actueel.	Op orde
• Over nagedacht; • Geen sturing en check op uitvoering; • Enig aantoonbaar bewijs, niet actueel.	Voor verbetering vatbaar
• Niet over nagedacht of dit bewust nagelaten; • Geen samenhang; • Niet of nauwelijks aantoonbaar bewijs.	Risicovol

Samenvattend eindoordeel

De hoofdvraag van het onderzoek luidt: *'In welke mate borgen de veiligheidsregio's de vakbekwaamheid van hun crisisfunctionarissen?'* De Inspectie beschouwt het doorlopen van alle stappen van de 'lifelong learning loop' en het aanbrengen van samenhang daarin als het borgen van vakbekwaamheid. Met het doorlopen van alle stappen verkrijgt de regio inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en met het aanbrengen van de samenhang tussen de stappen borgt zij deze ook. Dit maakt dat de beantwoording van de hoofdvraag meer is dan de optelsom van de van toepassing zijnde kwalificaties bij de onderzoeksvragen. De Inspectie

onderscheidt daarom voor de beantwoording van de hoofdvraag drie mogelijke varianten die ingaan op het doorlopen van de stappen in de 'lifelong learning loop' en het aanbrengen van samenhang daartussen en voegt een van deze varianten toe als 'Eindoordeel' bij het regiobeeld.

1. De Inspectie stelt vast dat de betreffende veiligheidsregio de stappen van de 'life long learning loop' in samenhang doorloopt. De regio heeft daardoor inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en heeft het borgen van vakbekwaamheid op orde.
2. De Inspectie stelt vast dat de betreffende veiligheidsregio slechts enkele stappen van de 'lifelong learning loop' heeft ingericht en/of dat de samenhang daartussen ontbreekt. De veiligheidsregio heeft daardoor maar beperkt inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en heeft het borgen van de vakbekwaamheid niet op orde.
3. De Inspectie stelt vast dat de veiligheidsregio vooral is gericht op de uitvoering van opleidingen en/of trainingen en niet op het doorlopen van de 'lifelong learning loop'. Daardoor heeft de regio geen inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en borgt zij de vakbekwaamheid van deze functionarissen niet.

Bijlage Wederhoortabel

Nr.	Pagina en/of onderzoeksvraag	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspectie
1.	Pagina 3 Vraag 1.A	De inspectie kan niet constateren ... verdeling verantwoordelijkheid voor de vakbekwaamheid ... kolommen worden geleverd.	Er zijn wel degelijk afspraken over de verdeling van de verantwoordelijkheden van de vakbekwaamheid. Deze staan benoemd in het beleidsplan 2015-2019. Deze afspraken zijn in het beleidsplan 2019-2023 opnieuw vastgesteld. De VRWMB vraagt aan de kolommen per crisisfunctionaris een minimale start kwalificatie en eisen we ook altijd de minimale basisvereisten waar een deelnemer aan dient te voldoen als deze aansluit bij oefeningen.	De oorspronkelijke tekst is verwijderd en onderstaande tekst is toegevoegd. In het Beleidsplan 2015-2019 heeft de VRWMB de afspraken beschreven over de verdeling van verantwoordelijkheden ten aanzien van vakbekwaamheid. In het Beleidsplan 2019-2023 worden deze opnieuw vastgesteld. De VRWMB vraagt aan de kolommen per crisisfunctionaris een minimale startkwalificatie. Bij oefeningen dienen deelnemers aan de minimale basisvereisten daarvoor te voldoen.
2.	Pagina 3 Vraag 1.B	De VRWMB legt verantwoordelijkheid ... crisisfunctionaris zelf.	Deze verantwoordelijkheid betreft een gedeelde verantwoordelijkheid. We doen een de ene kant een beroep op eigenaarschap/persoonlijk leiderschap van de crisisfunctionarissen zelf en aan de andere kant hebben we met het nieuwe regionaal crisisplan en beleidsplan deze verantwoordelijkheid ook belegd bij de teamhoofden van de primaire doelgroep.	Onderstaande tekst is toegevoegd. Dit betreft een gedeelde verantwoordelijkheid. De regio doet een beroep op eigenaarschap/persoonlijk leiderschap van de crisisfunctionarissen zelf en aan de andere kant is deze verantwoordelijkheid in het nieuwe crisisplan en beleidsplan ook belegd bij de teamhoofden van de functionarissen uit de primaire doelgroep.
3.	Pagina 4 Vraag 2.A	De crisisfunctionarissen..... geen eigen behoefte aan oefeningen in te brengen	Bij het opstellen van het jaarplan MOTO worden expliciet de oefenbehoefte opgevraagd bij de crisisfunctionarissen. Deze oefenbehoefte en die van onze	Onderstaande tekst is toegevoegd in plaats van de originele tekst.

			netwerkpartners worden in kaart gebracht. Naast de verplichtingen en vastgestelde thema's uit het RCP worden deze oefenbehoefte vertaald naar activiteiten in een jaarplan. Tevens vinden er met de crisisfunctionarissen van de primaire doelgroep Leiding en Coördinatie gesprekken plaats waarbij er aandacht is voor de oefenbehoefte en de persoonlijke ontwikkelpunten. Voorbeelden van activiteiten zijn: CoPI Decibel, CopI Rosada, CoPi Zorg, BT/CoPI Efteling, Systeemtest Spoor ('16) oefening Shadow. Daarnaast bieden we sinds 2016 ook de bestuurlijke menukaart aan waarbij crisisfunctionarissen en bestuurders naar eigen behoefte en niveau kunnen trainen en oefenen.	Bij het opstellen van het jaarplan MOTO wordt de oefenbehoefte van de crisisfunctionarissen bij hen opgevraagd. Deze oefenbehoefte en die van de netwerkpartners worden, samen met de verplichtingen en vastgestelde thema's uit het risicoprofiel, vertaald naar activiteiten in een jaarplan. Met de crisisfunctionarissen van de primaire doelgroep Leiding en Coördinatie houdt de VRMWB specifieke gesprekken over de oefenbehoefte en de persoonlijke ontwikkelpunten. Samen met de twee andere Brabantse veiligheidsregio's (Brabant-Noord en Brabant-Zuidoost) heeft de VRMWB een bestuurlijke menukaart ontwikkeld die wordt aangeboden aan bestuurders en crisisfunctionarissen om naar behoefte te kunnen trainen en oefenen.
4.	Pagina 4 Vraag 2. A	de oefendoelen niet altijd duidelijk voor ...functionaris	Bij het organiseren van activiteiten wordt altijd eerst naar de functie van een activiteit gekeken (dit i.v.m. de behoefte en niveau) en daarna worden de oefendoelen benoemd. Het benoemen van deze oefendoelen is in samenspraak met de afgevaardigden van de kolommen en dus de crisisfunctionarissen. De crisisfunctionaris ontvangt voorafgaand aan de activiteit een uitnodiging waarbij o.a. de functie en de oefendoelen van de activiteit vermeld	De betreffende tekst is verwijderd en vervangen door: Voorafgaand aan een oefening of training ontvangen de deelnemers een uitnodiging met de betreffende oefendoelen..

			zijn.	
5.	Pagina 4 Vraag 2.A.	Tevens organiseert.... op individueel niveau	VRMWB organiseert altijd een waarnemer op teamniveau. Deze neemt de vooraf bepaalde oefendoelen waar en heeft een 1 op 1 gesprek met de voorzitter van het betreffende team. Daarnaast kiest elke kolom zelfstandig voor een waarnemer op individueel niveau. (dit is een eigen keuze en verantwoordelijkheid van de kolom zelf) De teamwaarnemer maakt een verslag op het behalen van de oefendoelen op. Dit verslag wordt altijd met de deelnemers gedeeld. De individuele waarnemer geeft in een 1 op 1 gesprek de feedback van de persoonlijke leerdoelen terug. Van alle verslagen wordt een rode draad-analyse gemaakt. Deze vormen weer de input voor de vervolgactiviteiten.	De gehele tekst is herzien zoals onderstaand weergegeven. Het geheel overziend leidt dit tot aanpassing van de kwalificatie van ' Risicovol ' naar ' Voor verbetering vatbaar '. De VRMWB organiseert bij oefeningen of trainingen een waarnemer op teamniveau. De kolommen zijn verantwoordelijk voor het (naar eigen keuze) leveren van waarnemers op individueel niveau. De teamwaarnemer stelt een verslag op, gericht op de oefendoelen, en deelt dit met de deelnemers. De feedback van de individuele waarnemers wordt 1-op-1 gedeeld met de betreffende functionarissen. Van alle verslagen maakt de VRMWB een rode-draden-analyse die input levert voor vervolgactiviteiten. De VRMWB organiseert zelf geen waarnemingen op individueel niveau. Het is onduidelijk welke invloed dit heeft op de invulling van de afgesproken verantwoordelijkheid van de crisisfunctionaris voor de eigen vakbekwaamheid. De VRMWB registreert bij oefeningen slechts of crisisfunctionarissen aanwezig zijn geweest.
6.	Pagina 4	De inspectie constateert dat de VRMWB	Evaluatierapporten (waarneming op het	De tekst is aangepast zoals

	Vraag 2.B	waarnemingen of individueel niveau	behalen van de oefendoelen) van de oefeningen worden gedeeld met de deelnemer. De mono evaluatie wordt gedeeld (mondeling) met de betreffende deelnemer. Crisisfunctionarissen uit de primaire doelgroep, Leiding en coördinatie, organiseren elke 4 tot 6 weken een bijeenkomst (RO-overleg) waarop de incidenten en oefening wordt teruggeblikt. Degene die aanwezig was, deelt zijn leerpunten met de andere functionarissen. De VRWMB ziet het juist als een uitdaging en aandachtspunt om de leerpunten van de individuele deelnemer c.q. crisisfunctionaris breder te delen binnen de verschillende organisaties. Het gezamenlijk leren van incidenten staat middels de zogenaamde themasessies standaard op de jaarplanning van het MOTO.	onderstaand. De Inspectie constateert dat de VRMWB de evaluaties van oefeningen deelt met de deelnemers. Individuele mono-waarnemingen worden teruggekoppeld naar de betreffende functionaris. Crisisfunctionarissen uit de primaire doelgroep (Leiding en coördinatie) komen elke 4 tot 6 weken bijeen waarbij op incidenten en oefeningen wordt teruggeblikt en leerpunten worden gedeeld. De VRWMB geeft aan het als een uitdaging (en aandachtspunt) te zien om de leerpunten van de individuele deelnemer c.q. crisisfunctionaris breder te delen binnen de verschillende organisaties. Het gezamenlijk leren van incidenten staat middels de zogenaamde themasessies standaard op de MOTO-jaarplanning.
7.	Pagina 4. Vraag 2.B	De VRMWB reflecteert niet opals deze al bekend zijn	De evaluaties van de activiteiten vinden altijd plaats op het behalen van de oefendoelen (door een waarnemer) en op de organisatie van de activiteit. De deelnemer kent de oefendoelen (uitnodiging) en ontvangt altijd een evaluatieverslag van de waarnemer op teamniveau. De eventueel persoonlijk genoemde oefendoelen voorafgaand aan de oefening, worden mondeling teruggekoppeld. Een voorbeeld van dit laatste betreffen de BT oefeningen die	De VRMWB evalueert de oefenactiviteiten op het behalen van de oefendoelen en de organisatie van de betreffende activiteit. De VRMWB registreert de oefenen en trainingsactiviteiten van crisisfunctionarissen slechts op de aanwezigheid, niet op de kwaliteit daarvan. Daardoor ontbreekt de basis voor een

			VRMWB organiseert vanuit de bestuurlijke menukaart.	gesprek over de vakbekwaamheid met de betreffende crisisfunctionaris en heeft de VRMWB geen inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen, ook niet bij die uit de primaire groep.
8.	Pagina 4 Vraag 2B	De VRMWB....vakbekwaamheid crisisfunctionarissen	Incidenten worden geëvalueerd. (altijd vanaf een GRIP 2) Leerpunten uit incidenten worden verwerkt in de oefeningen en leerdoelen. Een goed voorbeeld hiervan betreft een incident met een olieleiding in 2016. N.a.v. dit incident is samen met het bedrijf, de crisisfunctionarissen en de onderaannemers een oefening georganiseerd. (CoPi Antea) Daarnaast organiseert de VRMWB bijeenkomsten (themasessie) waarbij de leerpunten van incidenten uit het land worden gedeeld. "leren van incidenten" (themasessie mentale weerbaarheid, terrorisme en recent is er een bijeenkomst extreem weer georganiseerd) Crisisfunctionarissen die een rol bij het bewuste incident hebben gespeeld, delen hun eigen leerpunten. Bij dit soort activiteiten doen we een beroep op de zelfreflectie van de crisisfunctionaris. De borging van leerpunten in zijn algemeenheid is zeker voor verbetering vatbaar en een aandachtspunt van de VRMWB.	De tekst is hierop aangepast en luidt nu zoals onderstaand. Het geheel overziend is de kwalificatie 'Risicovol' aangepast naar 'Voor verbetering vatbaar'. Incidenten worden vanaf GRIP-2 niveau altijd geëvalueerd. Leerpunten uit de evaluaties worden verwerkt in de oefeningen en leerdoelen daarvan. Leerpunten uit incidenten elders in het land worden gedeeld in themasessies die door de VRMWB worden georganiseerd. De VRMWB geeft aan dat de borging van de leerpunten voor verbetering vatbaar is.

9.	Pagina 4 Vraag 3	De inspectie .. verbeterpunten... opgesteld.	Er is een nieuw MOTO beleidsplan 2019-2023 vastgesteld. In dit beleidsplan benoemt de VRMWB o.a. het presterend vermogen, de focus op primaire doelgroep en het versterken van eigenaarschap. De VRMWB heeft inmiddels een kwaliteitszorgsysteem aangeschaft. Dit systeem maakt het mogelijk om zowel incidenten als oefeningen op individueel-team, en functieniveau te registreren en te evalueren. De eerste oefeningen zijn middels dit systeem geregistreerd op teamniveau geëvalueerd en gedeeld met de crisisfunctionarissen.	De geschetste ontwikkelingen bieden zeker de mogelijkheid om een kwaliteitsslag te kunnen maken in het krijgen van inzicht in de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen en daarop te gaan sturen. Op dit moment leidt het nog niet tot het aanpassen van de kwalificatie op deze vraag.
			Ook is de VRMWB aan het sturen op persoonlijk leiderschap en het goede gesprek. De focus ligt hierbij op de functionarissen in het primaire proces. Teamhoofden zijn aangewezen voor de ondersteuning en de ontwikkeling van de crisisfunctionarissen in het kader van vakbekwaamheid. Tenslotte zal er een accreditatiesysteem worden ontwikkeld. In eerste instantie voor de primaire doelgroep, later ook voor de zogenaamde secundaire doelgroep.	

Bijlage

Afkortingen

Afkorting

AC

Bvr

CaCo

CoPI

FVS

GHOR

GRIP

IM

KKC

LCMS

MOTO

OvD

PDCA

(R)BT

ROT

VRMWB

Betekenis

Algemeen Commandant

Besluit veiligheidsregio's

Calamiteitencoördinator

Commando Plaats Incident

Functionarisvolgsysteem

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio.

Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure

Informatiemanager

Kennis- en kwaliteitscentrum

Landelijk Crisismanagement Systeem

Multidisciplinair Opleiden Trainen Oefenen

Officier van Dienst

Plan-Do-Check-Act

(Regionaal) Beleidsteam

Regionaal Operationeel Team

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Augustus 2019

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*